

NOTAT

Dato 27.04.2026

Til: Forretningsudvalget

Svar på spørgsmål vedrørende effektiviseringsgevinster på Nordsjællands Hospital

Spørgsmål og svar

Spørgsmål: Hvad er det for nogle behandlinger borgerne i Nordsjælland ikke skal have? I budskabspapiret fremsendt til FU og af regionsrådsformandens udtalelser i medierne, anerkendes det, at det vil få konsekvenser for patienterne i Nordsjælland. Også når det siges, at det ikke skal gå ud over patienterne på Lolland. Men i sagsfremstillingen står der, at det ikke vil gå ud over klinikken.

Der er ikke tale om en reduktion i det kliniske serviceniveau eller om, at bestemte patientgrupper fratages behandlingstilbud. Der er derimod tale om en effektivisering, NOH selv realiserer som følge af, at hospitalet er et barmarksprojekt med mere strømlinede arbejdsgange og lavere driftsomkostninger. De frigjorte midler tilgår som udgangspunkt regionens samlede økonomi.

Samtidig er det vigtigt at fremhæve, at NOH forventes at få tilbageført 90 mio. kr. til ny aktivitet, netop for at sikre udvikling og kapacitet på hospitalet.

Spørgsmål: Har vi ikke populationsansvar for hele regionen? Hvordan harmonerer det med at sende regningen til ét planområde?

Regionen har i udgangspunktet et samlet populationsansvar for alle borgere.

For det første dækkes en væsentlig del af regningen – både for tidligere overskridelser og for det aktuelle merbehov – af centrale regionale midler. Det er altså ikke sådan, at ét planområde alene bærer hele byrden.

For det andet er der ikke tale om en decideret besparelse i klinikken, men om anvendelse af effektiviseringsgevinster, som er opnået fordi NOH er et barmarksbyggeri. Disse effektiviseringsgevinster skaber et råderum, der både kan anvendes til tilbagebetaling af lån og til at finansiere ny aktivitet på hospitalet, herunder de forventede 90 mio. kr.

Ved udmøntning af effektiviseringsgevinster tages der altid konkret stilling i det enkelte budgetår. Det er ikke en ny mekanisme, men en praksis, der også har været anvendt ved tidligere tilbageførsler.

Spørgsmål: Vil det her være en ny praksis man skal bruge ved fremtidige underskud på byggerier - altså at der skal det holdes lokalt?

På Region Hovedstadens kvalitetsfondsbyggerier har det været hidtidig praksis, at effektiviseringsgevinsterne er blevet drøftet med hospitalsledelsen på det pågældende hospital, og at håndteringen af gevinsterne har været baseret på regionens konkrete økonomiske situation. Udfaldet af disse drøftelser har hidtil været, at hospitalerne har fået tilbageført midlerne og dermed har kunnet gøre brug af gevinsterne på hospitalet.

Ibrugtagningen af Nyt Hospital Nordsjælland er imidlertid kendetegnet ved nogle helt særlige forhold: et ekstraordinært stort likviditetspres i regionen, et stort samlet beløb samt det forhold, at NOH er opført som et barmarksprojekt med væsentlige effektiviseringsmuligheder. Det er netop denne kombination, der gør situationen speciel.

Hvordan fremtidige eventuelle overskridelser håndteres, herunder på Nyt Hospital Bispebjerg (NHB), vil bero på en konkret vurdering af omfang, årsager og den samlede regionale økonomiske situation. Der er ikke truffet beslutning om, at eventuelle overskridelser fremover automatisk skal håndteres lokalt, men omvendt kan det heller ikke afvises på forhånd.

Spørgsmål: Hvad er planen for effektiviseringsgevinsten på Køge? Og evt. andre byggerier i Region Sjælland

I Region Sjælland er der taget stilling til effektiviseringsgevinsterne i forbindelse med ibrugtagningen af Universitetshospital Køge. Udgangspunktet er, at midlerne tilbageføres til Universitetshospital Køge til forventet opdrift og hjemtagning af aktivitet. Dette er blevet forelagt politisk og bekræftet med budgetaftale 2026.

Spørgsmål: Hvordan er man kommet frem til en rente på 2 procent? Hvad er vurderingen af stabiliteten i den rentesats? Hvad er risikoen ved rentestigninger, og hvordan tænkes dette finansieret?

Forudsætningen i sagen er optagelse af serielån med løbetid på 25 år, kvartalsvis afbetaling, variabel rente, CIBOR3 (1,80%). Regionen kan låne hos KommuneKredit, så derfor er vilkår mere favorable end i kommercielle banker.

Der er en faldende profil på renteudgifterne ved serielån. Dette er ikke indregnet i modellen, men vil alt andet lige betyde at modellen overkompenserer for renter i lånets løbetid.

Beregningen af låneoptaget er baseret på de aktuelt kendte forudsætninger samt det gældende renteniveau ved variabel rente på 2 pct. På tidspunktet for låneoptagelse vil der blive foretaget en vurdering af lånets tekniske sammensætning under hensyn til det aktuelle renteniveau for henholdsvis variabelt og fastforrentet lån samt overvejelser vedrørende markedsmæssige usikkerheder.

Rentekompensationsmodellen i ØA 2025 indebærer, at regionerne via de generelle tilskud kompenseres for ekstraordinære renteudgifter på regional gæld, som ligger uden for regionernes egen styring. Ordningen har til formål at stabilisere likviditeten ved højere renteniveauer.